

«INFOLIB UZBEKISTAN» – 2018: VII МИЛЛИЙ АХБОРОТ-КУТУБХОНА ҲАФТАЛИГИ

Ўзбекистон Миллий кутубхонасида 2018 йил 15 октябрь куни «Infolib O'zbekiston» VII Миллий ахборот-кутубхона ҳафталиги тантанали очилди. Тадбирда ҳафталик меҳмонлари, иштирокчилари ва кутубхона фойдаланувчилари иштирок этдилар.

Ҳафталикнинг очилиш маросимида Ўзбекистон матбуот ва ахборот агентлиги Бош директори ўринбосари С.Шукуров, Ўзбекистон Миллий кутубхонаси директори А.Абдуазизов, Ўзбекистон Ёзувчилар уюшмаси аъзоси, шоир Шукур Қурбон сўзга чиқдилар.

Сўзга чиққанлар соҳа мутахассисларининг касбий малакасини ошириш ва аҳолининг ахборот маданиятини юксалтиришдаги ролини эътироф этишди. Шунингдек, ҳозирги жамиятимизда ахборот-кутубхона муассасалари олдида турган вазифаларни алоҳида таъкидлаб ўтишди.

Ўзбекистон Миллий кутубхонаси директори А.Абдуазизов ҳафталик иштирокчиларини кутлар экан, «Infolib Uzbekistan» VII Миллий ахборот-кутубхона ҳафталигини очик деб эълон қилди ва иштирокчиларни кутубхона соҳасидаги сўнги янгиликлар тўғрисида кўпроқ маълумот олиш, ҳамкасблари билан яқиндан танишиш, ўзаро тажриба алмашишлари учун ҳаракат қилганликларини айтди.

«БЕТГЕРХОНЛИК – 2018. МИЛЛИЙ КУТУБХОНА ВА АХБОРОТ-КУТУБХОНА МАРКАЗЛАРИ БИРЛАШУВИ – АХБОРОТ-КУТУБХОНА СОҲАСИ РИВОЖИГА ҚЎЙИЛГАН МУҲИМ ҚАДАМ»

15 октябрь куни ҳафталик доирасида таъкид қилинган кутубхонашунос олим, библиограф, тарихчи, китобшунос ва педагог Евгений Карлович Бетгер (1887–1956) хотирасига бағишлаб ўтказиладиган, Ўзбекистон Миллий кутубхонаси ва республикамиздаги ахборот-кутубхона марказлари бирлашуви истиқболларига бағишланган «Бетгерхонлик – 2018» давра суҳбати бўлиб ўтди.

Унда Ўзбекистондаги турли вазирлик ва идоралар тасарруфидаги ахборот-кутубхона муассасаларининг 200 дан ортиқ мутахассислари иштирок этишди.

Давра суҳбати давомида ахборот-кутубхона марказлари: ривожланиш суръати муҳокамаси, республика ахборот-кутубхона марказларининг асосий кўрсаткичлари қиёсий таҳлиллари, нашрларнинг мажбурий нусхаларини тақдим этишда муаммо ва ечимлар, кутубхона ва ахборот марказларининг инновацион фаолияти, Ўзбекистонда ахборот-кутубхона соҳасини ривожлантириш истиқболлари, ахборот-кутубхона марказлари мута-

хассисларининг малакасини ошириш самарадорлиги, каталоглаштириш йўналиши ривожланишининг муаммолари ва ечимлари, марказлаштирилган комплекташ тизими, ахборот-кутубхона муассасаларининг библиографик фаолияти ҳақида маълумотлар тингланди.

**АМЕРИКА ҚЎШМА ШТАТЛАРИ
КОНГРЕСС КУТУБХОНАСИ БИЛАН
ВИДЕОКОНФЕРЕНЦИЯ**

15 октябрь куни ҳафталик доирасида АҚШ Конгресс кутубхонаси билан биргаликда кутубхона фондларини рақамлаштириш ва сақлаш соҳасида тажриба алмашиш мақсадида республикадаги ахборот-кутубхона мутахассислари учун видеоконференция бўлиб ўтди.

Видеоконференцияда АҚШ Конгресс кутубхонасининг Африка ва Яқин Шарқ туркий бўлими раҳбари Джоан Викс «Туркий коллекцияларни булутли сақлаш, рақамлаштириш ва алмашиш» мавзусида тақдимот тақдим этди. Унда Конгресс кутубхонаси фаолияти, кутубхона фондларини рақамлаштириш ва сақлаш соҳасидаги иш-фаолияти, рақамлаштириш нашрлари бўйича меъёрий ҳужжатлар ҳамда электрон нусхаларни сақлаш бўйича технологиялар билан таништирди ва мутахассисларга кутубхона фондларини қайта тиклаш, сақлаш ва рақамлаштириш хизматида инновацион технологияларни жорий этишнинг ўзига хослиги ва самарадорлиги бўйича тажрибалари билан ўртоқлашди.

**«АХБОРОТ-КУТУБХОНА
МУАССАСАСИНИНГ ЭНГ ЯХШИ
МУТАХАССИСИ – 2018»**

16–17 октябрь кунлари «Ахборот-кутубхона муассасасининг энг яхши мутахассиси - 2018» Республика танловининг якуний босқичи бўлиб ўтди. Танлов Ўзбекистон Матбуот ва ахборот агентлиги Ахборот-кутубхона марказлари, Олий ва ўрта махсус таълими, Халқ таълими вазирлиги ва Касб-ҳунар таълими маркази тизимидаги Ахборот-ресурс марказлари, Маданият вазирлиги тизимидаги кўзи ожизлар кутубхоналари мутахассислари ўртасида ўтказиб келинмоқда.

Низомга кўра, танлов олти ой мобайнида босқичма-босқич ўтказилди. Биринчи - туман босқичида иштирокчилар томонидан электрон шаклда ҳужжатлар ва материаллар тақдим этилди, тақдим этилган материаллар экс-

пертизадан ўтказилди ва энг кўп балл тўплаган ғолибларга танловнинг иккинчи босқичига йўлланма берилди. Иккинчи – вилоят босқичида иштирокчиларнинг тақдимотлар тайёрлаш, тест синовларидан ўтиш, ўзбек ва жаҳон классик адабиётлари бўйича билимлари баҳоланди.

Республика танловининг якуний босқичи биринчи шартда вазирлик ва идоралардан қатнашувчи 5 кишидан иборат 14 та вилоят жамоалари иштирокчилари «Китобхон мамлакат – китобхон халқ!» мавзусида ўз тақдимотларини намойиш этишди. Бунда уларнинг ахборот-кутубхона муассасаларида фойдаланувчиларга кўрсатиладиган ахборот-кутубхона хизматлари (анъанавий ва инновацион) турларини ёритиб бериш, ахборот-кутубхона муассасаларида ташкил этилган «Китобхонлар клуби»нинг китобхонликни тарғиб қилишдаги аҳамиятини очиб бериш, 2018 йил бошидан АКМ сайтлари, ижтимоий тармоқлар (Facebook, Instagram ва Telegram) мессенжерларидаги фаолияти, фойдаланувчиларни АКМ янгиликлари ва китобхонликни тарғиб қилиш бўйича амалга оширилган ишларни ёритиб бериш маҳорати ҳамда буларнинг барчасини профессионал тарзда баён этиш ва кўргазмали воситалар орқали етказиб бериш кўникмалари баҳоланди.

Иккинчи шартда иштирокчилар нашрларнинг библиографик тавсифини тўғри яратиш бўйича вазифаларни бажаришди. Учинчи ▶

«Infolib Uzbekistan – 2018» ҳафталиги доирасида АҚШ Конгресс кутубхонаси билан биргаликда кутубхона фондларини рақамлаштириш ва сақлаш соҳасида тажриба алмашиш мақсадида республикадаги ахборот-кутубхона мутахассислари учун видеоконференция ўтказилди

«Библиограф мактаби» назарий ва амалий машғулларида Республикамиздаги ахборот-кутубхона муассасаларининг ўзаро ҳамкорлиги асосида библиография ишини ривожлантириш ахборот-кутубхона ресурсларини тавсифлаш, классификациялаш, маълумот библиография аппаратини ташкил этиш ва улардан фойдаланишга йўналтирилган амалий ва назарий семинарлар ўтилди

шарт ўзбек ва жаҳон классик адабиёти бўйича тузилган тест саволларига жавоб беришдан иборат эди.

Танловнинг иккинчи кунда, «Китобхон ёшлар – Ўзбекистон келажиги» мавзусидаги уй вазифаси ижодий танловида жамоаларга ўзларининг ижодий қобилият ва истеъдодлари, қизиқишларини тўлиқ намоён этиш имкони берилди. Унда иштирокчиларнинг ҳажвий ва ҳазил-мутойибали театрлаштирилган мусиқий чиқишлари, ўз касбига ижодий ёндошуви, актёрлик маҳорати, чет тилларини билиши ва жамоада ишлаш кўникмалари ҳайъатлар томонидан баҳоланди.

Танлов натижаларига кўра:

1-ўрин – Навоий вилояти,

2-ўрин – Фарғона вилояти,

3-ўрин – Самарқанд вилояти жамоалари га насиб этди. Танлов ғолибларига дипломлар, сертификатлар, Ўзбекистон Миллий кутубхонасининг қимматли совға ва эсдаликлари топширилди.

«БИБЛИОГРАФ МАКТАБИ» ЎҚУВ ТРЕНИНГИ

16–17 октябрь кунлари ҳафталик доирасида ахборот-кутубхона муассасалари мутахассисларининг библиографик билимини ошириш бўйича «Библиограф мактаби» назарий ва амалий машғуллари бўлиб ўтди. Республикамиздаги ахборот-кутубхона муассасаларининг ўзаро ҳамкорлиги асосида библиография ишини ривожлантириш мақсадида ташкил этилган машғулларда турли вазирлик ва бошқармалар тасарруфидаги ахборот-кутубхона муассасаларининг библиограф мутахассислари иштирок этдилар.

«Библиограф мактаби»нинг фаолияти мутахассисларнинг ахборот-кутубхона ресурсларини тавсифлаш, классификациялаш соҳасида малакасини оширишга, маълумот библиография аппаратини ташкил этиш ва улардан

фойдаланишга йўналтирилган. Шунингдек, библиография ишини самарали ташкил этиш, республика ахборот-кутубхона муассасалари орасида библиографик ёзувларни давлат стандартларига мувофиқ тавсифлаш бўйича малакасини оширишга, библиографик қўлланмалар тузишда мутахассисларнинг соҳавий билимини оширишга ёрдам беришдан иборат.

Машғулларда библиографик ахборотнинг асосий шакллари, ахборотни йиғиш ва узатиш, «Ўзбекистон давлат стандартлари асосида мақолаларни тавсифлаш усуллари» ҳақида тушунчалар берилди.

Семинар машғулларининг иккинчи кунда мутахассислар библиографик қўлланмалар тузиш ва тўлиқ матнли библиографик қўлланмалар тузиш босқичлари ҳақида умумий тушунчаларга эга бўлдилар.

«КАТАЛОГИЗАТОР МАКТАБИ» ЎҚУВ ТРЕНИНГИ

18–20 октябрь кунлари ҳафталик доирасида ахборот-кутубхона ресурсларини каталоглаштириш бўйича «Каталогизатор мактаби» ўқув тренинги бўлиб ўтди.

«Каталогизатор мактаби» тренинги мутахассисларни Давлат стандартлари асосида электрон каталогни самарали ташкиллаштириш учун ахборот-кутубхона ресурсларини каталоглаштириш, предметлаштириш ва туркумлаштириш бўйича малакасини оширишга мўлжалланган. Тренинг мутахассисларнинг каталоглаштириш ва UZMARC машина ўқийдиган форматда сифатли библиографик ёзувларни яратиш соҳасида касбий даражасини оширишга хизмат қилади.

Тренинг иштирокчилари каталоглаштириш соҳасига оид ахборот-кутубхона ва нашриётчилик иши бўйича стандартлар тизими Давлат стандартларидан амалий фойдаланиш билан танишишди.

«TADQIQOT.UZ» ЖУРНАЛЛАРИ ТАҚДИМОТИ

17 октябрь куни ҳафталик доирасида «tadqiqot.uz» халқаро электрон илмий журналлари тақдимоти бўлиб ўтди.

Ушбу электрон илмий журналнинг мақсади ўзбек олимлари ва хорижий олимлар ўртасида яқин ҳамкорликни ўрнатишда кўприк вазифасини бажариш ва юртимиз илм-фанида эришилган ютуқларни хорижда ҳам кўрсата олиш имкониятини яратишдир.

Журналларда эълон қилинадиган ҳар бир мақолага DOI(Crossref) рақами берилади. Жами журналлар халқаро индексация базаларига киритилган. «tadqiqot.uz» электрон сайти онлайн журнаlining асосий ахборот майдони бўлиб, унда эълон қилинган илмий мақолалар Ўзбекистон Республикаси «Оммавий ахборот воситалари тўғрисида»ги қонунининг 4-моддасига биноан босма мақоладагидек кучга эга ҳисобланади.

Бугунги кунда, «tadqiqot.uz» 30 дан ортиқ халқаро ва республика олий таълим муассасалари халқаро базалар ва ташкилотлар билан ҳамкорликни йўлга қўйган.

«EIFL ХАЛҚАРО КОНСОРЦИУМИНИНГ ОЧИҚ ИЛМИЙ-ТАЪЛИМИЙ ХОРИЖИЙ РЕСУРСЛАРИ»

18 октябрь куни ҳафталик доирасида «eIFL халқаро консорциумининг очик илмий-таълимий хорижий ресурслари» мавзусида семинар бўлиб ўтди.

Тадбирдан кўзланган мақсад: Тошкент шаҳридаги олий ўқув юрлари АРМ директорларини eIFL халқаро консорциуми очик илмий-таълимий хорижий ресурслари билан таништириш ҳамда электрон ресурслардан фойдаланиш самарадорлиги, университетларда ва кутубхоналарда жаҳон нашриётчиларининг фаолияти ҳақида маълумот беришдир.

Бугунги кунда eIFL халқаро консорциумининг очик илмий-таълимий хорижий ресурслари туфайли дунё бўйлаб 4000 дан ортиқ кутубхоналар қимматли ахборот ресурсларига эга бўлди. Ўзбекистон ушбу консорциумнинг фаол иштирокчиси ҳисобланади. Халқаро консорциум таркибига Ўзбекистоннинг 84 та ташкилоти, улардан 56 таси университет, 10 таси Республика кутубхоналари, жумладан Ўзбекистон Миллий кутубхонаси киради. Ушбу консорциум туфайли Ўзбекистоннинг 120 дан ортиқ университетлари ва тадқиқот мар-

казлари жаҳон нашриётларининг қимматли илмий ресурсларига арзон нархларда кириш имкониятига эга.

«МОДДИЙ-МАДАНИЙ МЕРОС ОБЪЕКТЛАРИНИНГ ЎЗАРО ИНТЕГРАЦИЯСИ»

18 октябрь куни ҳафталик доирасида «Моддий-маданий мерос объектларининг ўзаро интеграцияси» мавзусида давра суҳбати бўлиб ўтди. Унда ахборот-ресурс марказларининг нодир фондлари билан ишловчи мутахассислар музей, архив ходимлари ва кутубхона фойдаланувчиллари иштирок этдилар.

Мазкур давра суҳбатининг мақсади моддий-маданий мерос объектларида фаолият олиб бораётган мутахассисларнинг касбий малакаларини ошириш, соҳада рўй бераётган ўзгаришлар ва янгиликларни ўзлаштириш ва соддалаштириш мақсадида улар ўртасида ҳамкорликни йўлга қўйиш, норматив тартибларни муҳокама қилиш, консервация, реставрация ва каталоглаш масалаларининг сифатини яхшилашдир. Шунингдек, маданий мерос ва маданий қадриятларга бўлган ҳуқуқий меъёрлар ва меъёрларга қатъий риоя қилиш, биринчи навбатда, маданий мероснинг барча ҳажмини сақлаб қолиш учун шарт-шароитларни яратишни назарда тутди.

Давра суҳбати доирасида моддий-маданий мерос объектларида олиб борилаётган ишларни ягона стандартлар асосида ташкил этиш, моддий-маданий мерос объектларида олиб борилаётган ишлар ва эришилган ютуқлар, уларни тарғиб қилиш ва соҳа мутахассислари билан ўртоқлашиш механизмлари, ЮНЕСКО «Жаҳон хотираси» дастурининг минтақавий ва халқаро даражасига меросий ҳужжатларни тақдим этиш тартиб ва талаблари каби мавзулар муҳокама қилинди. ■

eIFL халқаро консорциумининг очик илмий-таълимий хорижий ресурслари туфайли дунё бўйлаб 4000 дан ортиқ кутубхоналари қимматли ахборот ресурсларига эга бўлди. Халқаро консорциум таркибига Ўзбекистоннинг 84 та ташкилоти, улардан 56 таси университет, 10 таси Республика кутубхоналари киради